

Polikistik over sendromu olan İranlı kadınlarda klinik bulguların cinsel fonksiyonla ilişkisi

Hashemi S, Ramezani Tehrani F, Farahmand M, Bahri Khomami M.
J Sex Med. 2014 Jul 4.

Polikistik over sendromu (PCOS), üreme çağındaki kadınlardan %5–10'unu etkileyen yaygın bir endokrin bozukluktur. İran popülasyonundaki prevalansı yaklaşık %15 olduğu tahmin edilmektedir. PCOS'un tanımı; düzensiz menstrüel sikluslar, ultrasonda gözlenen polikistik overler, hiperandrojeneminin biyokimyasal ve klinik belirtilerini (hirsutizm, akne, alopesi, obezite ve infertilite) içerebilmektedir. Bu belirtiler belirgin bir emosyonel strese neden olmaktadır. PCOS'lu kadınlarda fiziksel, fizyolojik ve psikolojik değişiklikler, bunların sonuçları ve getirdiği sorunlar hayat kalitesinde azalma, kişinin kendine olan güveninde azalma, evlilikte ve sosyal hayatta yargılanmalar ve bozulmuş seksüel fonksiyonlara neden olmaktadır. PCOS'un cinsel fonksiyonlar üzerine olan etkisi; akne, hirsutizm, alopesi ve androjen bağımlı obezite sonucu hastaların kadın kimliğini etkilemesine bağlı olarak rapor edilmiştir. Obezite seksüel fonksiyonları tehdit etse de seksüel aktiviteyi azaltmamaktadır. Ayrıca, uzun dönem sağlık riskleri, infertilite, ve görünüş ve vücuttaki değişiklikler seksüel fonksiyonları psikolojik strese neden olarak da azaltmaktadır. PCOS'un sonuçları içerisinde yer alan infertilite seksüel fonksiyonları olumsuz etkileyen ana faktör olarak izlenmiştir. Diğer yandan, testosteronun yüksek fonksiyonel aktivitesi seksüel fonksiyonu artırırken androjenlerin cinsel istek ve tatmine etkisi tartışmalıdır. PCOS'un seksüel fonksiyonlara etkisini anlamak için yeterince kanıt bulunmaktadır.

Çalışmanın amacı PCOS'daki gelişmeleri ve PCOS'u olan, İranlı evli kadınların seksüel fonksiyonlarının, klinik bulgular ile ilişkisine bakmak.

Bu kesitsel çalışma, yaş ortalaması 18–45 arasında olan, PCOS'u olan 591 evli kadın üzerinde yapılmıştır. Hastalar, 1) Oligo/anovulasyon 2) hiperandrojenemi ve/veya hiperandrojenizm bulguları 3) PCOS'un ultrason bulgularından en az iki tanesi kabul eden Rotterdam kriterlerine göre seçildi. Seçilen hastalarda, kardiovasküler hastalığı ve psikolojik

problem varsa çalışmaya kabul edilmedi. Hastanın bilgileri, üreme durumu, demografik verileri ve kadın seksüel fonksiyon indeksine ait bilgileri içeren anketi uygulanarak elde edilmiştir. Tüm hastaların klinik muayeneleri yapılarak, bel ve kalça kalınlıkları, boyu, kilosu ve kan basıncı ölçümleri kaydedildi. Toplanan veriler ki-kare testi, Mann-Whitney test ve lojistik regresyon analizi kullanılarak elde edilmiştir.

Katılımcıların ortalama yaşı 30.6 olarak belirlendi. PCOS bulguları arasında infertilite ve saç kaybı kadın seksüel fonksiyonlarına belirgin etkisi olan faktörler olarak izlenmiştir. Lojistik regresyon analizi infertil PCOS'lu hastalarda fertil olanlarla kıyaslandığında seksüel fonksiyonların belirgin olarak düşük olduğunu göstermiştir. Subgrup analizi, fertil katılımcılarla kıyaslandığında infertil PCOS'lu kadınlarda cinsel istek ve ağrı dışında belirgin seksüel disfonksiyon olduğunu göstermiştir. Hahn et al. çalışmasında tipik semptomları ile PCOS'la tanısı olan hastaların cinsel fonksiyonunun bozuk olduğunu ileri sürmektedir. Bunun yanı sıra diğer çalışmalarda, kontrol grubuyla kıyaslandığı zaman, PCOS'lu kadınlarla kontrol grubuna göre orgazm dışında benzer seksüel fonksiyonlara sahip olduğu izlenmiştir. 2011 yılında yapılan bir çalışmada PCOS'la ilişkili semptomları olan kadınlarda seksüel fonksiyonlar açısından anlamı bir fark izlenmemiştir. Kadın kimliğine PCOS semptomlarının etki göstermesine rağmen, çalışmalar PCOS'u olan kadınlarda sosyal ve kişisel etkilerin daha çok kültürel ve din temelli olduğunu göstermiştir.

PCOS yaygın bir bozukluk olmasına ve klinik bulgularının seksüel fonksiyonları etkilemesine rağmen, bu konudaki kanıtlar ilginç bir şekilde kısıtlıdır.

Çeviri

Yrd. Doç. Dr. Savaş Karakuş,

Yrd. Doç. Dr. Özlem Bozoklu Akkar

Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum AD